

Sygn. akt VII Ka 825/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie, VII Wydział Karny Odwoławczy, w składzie:

Przewodniczący: SSO Leszek Wojgienica

Sędziowie: SO Zbigniew Paturalski

SO Karol Radaszkiewicz (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. – Marzena Wach

przy udziale Prokuratora Prok. Rej. del. do Prokuratury Okręgowej – Natalii Domaradzkiej

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 roku

sprawy M. G.,

skazanej za czyny z art.286§1kk.i in.,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 17 czerwca 2013 roku w sprawie II K 360/13

I. Uchyła zaskarżony wyrok przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. H. kwotę 120 zł tytułem wynagrodzenia za obronę skazanej wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz kwotę 27,60 zł tytułem podatku VAT od zasądzonego wynagrodzenia.

Sygn. akt VII Ka 825/13

UZASADNIENIE

M. G. skazana prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 2 lipca 2010r. w sprawie VIIK 628/10 za przestępstwa z art.286§1kk i in. popełnione w dniach: 21.10.2009r, 14.11.2009r, 7.11.2009r, 12.11.2009r. i w listopadzie 2009r. na kary jednostkowe przy zastosowaniu art.91§1kk i karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary tytułem próby na okres 2 lat oraz karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 10; prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 14.11.2011r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

2. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 7 października 2010r. w sprawie VIIK 1030/10 za przestępstwo z art.13§1kk w zw. z art.286§1kk i in. popełnione w dniu 4 marca 2010r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary tytułem próby na okres 2 lat oraz karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 10; prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 14.11.2010r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

3. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 stycznia 2011r. w sprawie II K 40/11 za przestępstwo z art.270§1kk popełnione w dniu 4 lutego 2010r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary tytułem próby na okres 2 lat oraz karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na kwotę 20,

4. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 września 2011r. w sprawie VII K 779/11 za ciąg przestępstw z art.286§1kk w zw. z art.91§1kk popełniony w okresie do dnia 29.03.2011r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary tytułem próby na okres 5 lat,

5. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 24 maja 2012r. w sprawie VII K 468/12 za ciąg przestępstw z art.286§1kk w zw. z art.91§1kk popełniony w okresie do czerwca 2011r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary tytułem próby na okres 5 lat,

6. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 5 września 2012r. w sprawie o sygn. akt VII K 851/12, którym w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności i grzywny orzeczonych wyrokami w sprawach VII K 628/10 i VII K 1030/10 orzeczono karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 60 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 10 złotych

7. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 30 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt II K 1569/12 za czyn z art.286§1kk. popełniony w dniu 21 czerwca 2012r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania tytułem próby na okres 5 lat

8. Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt II K 211/13 za czyn z art.286§1kk. popełniony w dniu 27 czerwca 2012r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

- wniosła o.....

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 17 czerwca 2013r. w sprawie II K 360/13:

I. na podstawie art.85kk. i art.86§1 i 1a kk. w zw. z art.570kpk. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Olsztynie:

- z dnia 30 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt II K 156/12

- i z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt II K 211/13

orzeczono oskarżonej M. G. karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art.572kpk. umorzono postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego odnośnie do kar orzeczonych w pozostałych wyrokach;

III. na podstawie art.577kpk. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanej okresy odbytej kary pozbawienia wolności w sprawach podlegających połączeniu;

IV. na podstawie art.576§1kpk. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, a nie objęte wyrokiem łącznym pozostawiono do odrębnego wykonania;

V. zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. H. kwotę 180 [stu osiemdziesięciu] złotych tytułem wynagrodzenia za obronę skazanej wykonywaną z urzędu oraz należny od tej kwoty podatek od towarów i usług;

VI. na podstawie art.624§1kpk zwolniono skazaną w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelacja obrońcy skazanej M. G., na podstawie art.425§2kk oraz art.444 kpk zaskarżyła wyrok w części tj. w pkt I i pkt II, na podstawie art.427§2kpk i art.438pkt.3 i pkt.4kpk wyrokowi temu zarzucając:

1/ w odniesieniu do pkt I tego wyroku - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mogący mieć wpływ na treść tego orzeczenia i - rażąco niewspółmierność kary, wyrażające się w błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że w stosunku do skazanej M. G. nie zachodzą przesłanki z art.69kk do orzeczenia wobec niej kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;

2/ w odniesieniu do pkt II tego wyroku - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mogący mieć wpływ na treść tego orzeczenia, a wyrażający się w mylnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że nie zachodzą przesłanki do połączenia kar orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 września 2011r. w sprawie VII K 779/11 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 24 maja 2012r. w sprawie VII K 468/12 w sytuacji, gdy zarządzono wykonanie kar pozbawienia wolności orzeczonych tymi wyrokami, a tym samym możliwe było ich połączenie.

Podnosząc te zarzuty wniosła: o zmianę pkt I zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary łącznej orzeczonej wobec skazanej wyrokami w sprawie o sygn. II K 1569/12 SR w Olsztynie i w sprawie o sygn. II K 211/13 SR w Olsztynie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na zasadzie pełnej absorpcji, oraz zmianę pkt II zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 września 2011r. w sprawie o sygn. VII K 779/11 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 24 maja 2012r. w sprawie o sygn. VII K 468/12, kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji; ewentualnie, uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Ponadto zasygnalizowała konieczność rozwiązania kary łącznej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 5 września 2012r. w sprawie o sygn. akt VII K 851/12 i orzeczenie wobec skazanej kary łącznej wynikającej z jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 2 lipca 2010r. w sprawie o sygn. akt VII K 628/10; wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 7 października 2010r. w sprawie o sygn. akt VII K 1030/10 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 stycznia 2011r. w sprawie o sygn. akt II K 40/11 wobec zarządzenia wykonania kary orzeczonej tym ostatnim wyrokiem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w pełni zasadna i jako taka zasługiwała na uwzględnienie w całości w zakresie postulującym uchylenie wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Lektura części motywacyjnej wyroku w zestawieniu z wymową całości ujawniającego materiału dowodowego pozwala bowiem w sposób wyraźny podzielić w całości zarzuty i argumentację apelacji, wskazuje przy tym, iż ujawnione uchybienia w ustaleniach przyjętych wyrokiem i w konsekwencji przyjętych rozstrzygnięciach, w znacznym stopniu wywołane zostały niedostatecznym zbadaniem przez Sąd treści rozstrzygnięć przyjętych poszczególnymi wyrokami stanowiącymi przedmiot badania w ramach procedowania zmierzającego do wydania wyroku łącznego.

Niestety wskazana analiza ujawnia wyraźne uchybienie wymaganiami przepisu art.410kpk. mające wpływ na treść wyroku, bowiem w konsekwencji zaniechania przeprowadzenia dowodu z akt poszczególnych spraw i oryginałów wyroków skazujących wydanych w poszczególnych sprawach badanych w kontekście istnienia przesłanek przewidzianych przepisem art.85kk., jak wskazuje wadliwy, w części niepełny bądź nieprecyzyjny opis rozstrzygnięć poszczególnych wyroków prezentowany w komparycji skarżonego wyroku (wyroki opisane w pkt.4 i 5), skutkowało wadliwym ustaleniem skazania za które przestępstwa pozostając ze sobą w zbiegu realnym, pozwalają na objęcie wymierzonych nimi kar, karą łączną.

W rezultacie, trafnym uznać należało podniesiony apelacją zarzut przyjęcia błędnych ustaleń co do występowania przeszkód do orzeczenia kary łącznej obejmującej skazania na takie same kary za zbiegające się przestępstwa za które kary wymierzone zostały wyrokami opisanymi w pkt.4 i 5 tj. w sprawie VII K 779/11 z dnia 26 września 2011r. i sprawie VII K 468/12 z dnia 24 maja 2012r. W ślad za skarżącym odnotować wszak należy, iż analiza akt sprawy VII K 779/11 (wyrok opisany w pkt.4) oraz VII K 468/12 (wyrok opisany w pkt.5), wskazuje, iż wykonanie wymierzonych

obydwoma tymi wyrokami kar pozbawienia wolności za przestępstwa niewątpliwie pozostające ze sobą w realnym zbiegu, do czasu wyrokowania w przedmiotowej sprawie, zostało zarządzone, w świetle czego, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, istniały pełne podstawy do orzeczenia kary łącznej obejmującej skazania na kary orzeczone tymi wyrokami (pkt.4 i 5), a uznanie, iż nie zachodziły ku temu przesłanki jawi się oczywiście błędnym.

Powyższe potwierdza - postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 28 marca 2013r. w sprawie VII K 779/11 w przedmiocie zarządzenia kar pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem z dnia 26 września 2011r. (k.66) oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 27 lutego 2013r. w sprawie VII K 468/12 zmienione postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 marca 2013r. (sygn. akt III Kzw 188/13) w przedmiocie zarządzenia kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem z dnia 24 maja 2012r. (k.67, 68-69), w świetle, których oczywistym jest, iż w chwili wyrokowania prawomocnie zarządzono już wykonanie kar orzeczonych obydwoma wyrokami opisanymi w pkt.4 i 5, co zważywszy, zarzut przyjęcia odpowiednio błędnych ustaleń faktycznych skutkujących finalnie równie wadliwym umorzeniem w oparciu o przepis art.572kpk. postępowania w przedmiocie objęcia skazań wymienionymi wyrokami karą łączną, jawi się w pełni uzasadniony i wymagający uwzględnienia.

Nie pozbawionym słuszości, przynajmniej w części, zwłaszcza w zakresie wysokości orzeczonej kary, uznać również należało pierwszy chronologicznie zarzut apelacji w odniesieniu do rozstrzygnięcia pkt.I wyroku podnoszący przyjęcie błędnego ustalenia faktycznego stanowiącego podstawę tego rozstrzygnięcia, mogącego przy tym mieć wpływ na jego treść i rażąco niewspółmierność kary, wyrażającego się błędnym przyjęciem przez Sąd I instancji, że w stosunku do skazanej M. G. nie zachodzą przesłanki z art.69kk do orzeczenia wobec niej kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

W ślad za skarżącym zwrócić uwagę należy na bardzo bliski związek przedmiotowy i czasowy zachodzący pomiędzy przestępstwami objętymi tymi wyrokami (opisanymi w pkt.7 i 8 tj. w sprawach II K 1569/12 oraz II K 211/13), popełnionymi wszak niemal w tym samym czasie i w identyczny sposób, przy wykorzystaniu takiego samego modus operandii, w świetle już tylko czego, uprawnionym jawiło się poważne rozważenie określenia wysokości orzekanej kary łącznej w granicach odpowiadających najwyższej z podlegających łączeniu kar, a więc 10 miesięcy pozbawienia wolności, niezależnie od czego równie sensownym i wymagającym rozważenia wnikliwszego niżli uczynił to Sąd Rejonowy, który co prawda dostrzegł wskazane zależności, ograniczył się jednak do przytoczenia ogólnie znanych i utrwalonych już zapatrywań judykatury oraz doktryny, bez równoczesnego dostatecznego niezbędnego odniesienia się do realiów i uwarunkowań dotyczących bezpośrednio czynów skazanej M. G., uznać należy konieczność rozważenia celowości nadania orzekanej karze łącznej charakteru probacyjnego, tym bardziej, iż jedna z dwóch kar podlegających w tym zbiegu łączeniu, wyrażnie o wyższym rozmiarze, a zatem dominująca, nosiła właśnie taki warunkowy charakter, a kolejnego przestępstwa, za które co prawda wymierzono już karę o charakterze bezwzględnym, ale zarazem wyrażnie krótszym rozmiarze, dopuściła się w niespełna 6 dni po poprzednim przestępstwie rozliczonym pierwszym ze zbiegających się wyroków. Odpowiednie odmienne zapatrywanie Sądu Rejonowego braku pozytywnej prognozy po stronie skazanej wywodzące z faktu jej siedmiokrotnego skazania, wydaje się przyjętym w oderwaniu od charakterystyki osoby skazanej wyłaniającej się z całokształtu materiału sprawy, w tym m.in. wyrażnie korzystnej o niej opinii uzyskanej w toku wykonywanej dotychczas kary, które jak się wydaje odczytywać raczej należy wyrażnie na jej korzyść, sugerującej bowiem zbędność długoterminowej jej dalszej resocjalizacji w warunkach izolacji.

W świetle powyższego zgodzić się należy ze skarżącym, iż w sytuacji gdy sąd orzekający w pierwszej z tych spraw (II K 1569/12) dostrzegł istnienie pozytywnej prognozy kryminologicznej w odniesieniu do osoby M. G., to również określając karę łączną obejmującą m.in. tak określoną uprzednio karę o charakterze warunkowym, przynajmniej rozważenia wymaga konsekwentne nadanie takiego charakteru również orzekanej karze łącznej.

Podzielając zastrzeżenia apelacji w powyższym zakresie, uznając w rezultacie odpowiednie rozważania Sądu Rejonowego za niedostatecznie wnikliwe i jednostronne, przyjmowane w oderwaniu od konkretnych okoliczności i specyfiki czynów i właściwości skazanej M. G., niezbędnym uznać należało celowość ponownego wnikliwego zbadania wszystkich dotyczących tego okoliczności, tak w aspekcie wymiaru orzekanej kary łącznej z możliwością określenia jej wg zasad pełnej absorpcji łączonych kar, jak też w aspekcie nadania takiej karze charakteru probacyjnego. Niejako

przy okazji, dzieląc trafność także dalszego spostrzeżenia skarżącego, zwrócić należy uwagę na zmienioną w międzyczasie, już po wydaniu zaskarżonego wyroku, sytuację otwierającą drogę do objęcia nowymi rozważaniami również kolejnego skazania wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie VII K 687/13 za czyny popełnione w okresie od 23 czerwca 2012r. do 10 lipca 2012r., a więc również pozostające w zbiegu z przestępstwami opisanymi wyrokami w pkt.7 i 8, tj. objętymi wyrokami w sprawach II K 1569/12 oraz II K 211/13, przy czym nie można również w takim przypadku tracić z pola widzenia, okoliczności, iż także wszystkich objętych nowym wyrokiem przestępstw wymieniona dopuściła się w tym samym okresie czasu, działając w identyczny jak miało to miejsce w pozostałych wyrokach, sposób, co niewątpliwie w dalszym ciągu pozwala uznać aktualną koncepcję określania orzekanej kary łącznej wg zasady absorpcji łączonych kar jak też ewentualnego nadania jej charakteru probacyjnego.

Uwzględniając powyższe okoliczności przemawiające za celowością ponownego wnikliwego i wszechstronnego rozpoznania sprawy przez sąd I instancji, uznając przy tym niezbędną i właściwą kompleksową ocenę całości skazań M. G. dotyczących w przeważającym stopniu tego samego okresu czasu, pozwalającą uzyskać pełny obraz tak jej aktywności kryminalnej jak i właściwości osoby skazanej, czemu służyć będzie ponowne, uzupełnione przy tym o kolejne skazania dotyczące jednakowoż przestępczej aktywności we wcześniejszym okresie czasu, wyczerpujące rozważenie wszystkich mogących mieć znaczenie okoliczności, uzasadnionym uznać należało również skierowanie do ponownego zbadania i rozważenia zależności zachodzących pomiędzy skazaniami pozostałymi wyrokami opisanymi w pkt.1 i 2 (w sprawach VII K 628/10 i VII K 1030/10), objętymi wcześniej wyrokiem łącznym opisanym w pkt.6 z dnia 5 września 2012r. w sprawie VII K 851/12, w sytuacji, gdy już po wydaniu skarżonego wyroku, w dniu 18 czerwca 2013r. zarządził wykonanie orzeczonej opisanym w pkt.3 wyrokiem z dnia 26 stycznia 2011r. w sprawie II K 40/11, kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania za popełnione w dniu 4 lutego 2010r. przestępstwo pozostające w zbiegu z przestępstwami objętymi wyrokami w pkt.1 i 2, co niewątpliwie skutkuje zmienioną sytuacją dezaktualizującą stan objęty wyrokiem łącznym z pkt.6 i wymagającą wydania nowego wyroku łącznego określającego karę łączną obejmującą kary za zbiegające się przestępstwa z wyroków w pkt.1, 2 i 3.

Reasumując powyższe okoliczności i zapatrywania, dzieląc w pełni trafność zarzutu błędnego ustalenia braku podstaw do objęcia karą łączną skazań wyrokami w pkt.4 i 5, przyjętego w następstwie pominięcia okoliczności, iż wykonanie obydwu kar orzeczonych tymi wyrokami zostały wcześniej zarządzone, jak też dzieląc częściowo trafność zarzutu z jednej strony rażąco niewspółmiernej surowości, w świetle zależności i charakteru występujących między zbiegającymi się przestępstwami objętymi wyrokami opisanymi w pkt.7 i 8, orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, zarówno w aspekcie jej wymiaru jak też z drugiej strony, w aspekcie wadliwego uznania, iż w stosunku do skazanej nie zachodziły w przypadku wymienionego zbiegu przestępstw, przesłanki do przyjęcia pozytywnej prognozy kryminologicznej na przyszłość, zwłaszcza, iż w przypadku jednego z tychże skazań istnienie podstawy do przyjęcia takowej prognozy dostrzegł i uwzględnił sąd orzekający, apelacja wymagała uwzględnienia ze względu na charakter pierwszego ze wskazanych wyżej uchybień, skutkującego nieuzasadnionym umorzeniem postępowania w odpowiednim zakresie, w zakresie wskazującym na potrzebę powtórzenia postępowania, które celem uniknięcia powtórnego procedowania w sytuacji zarządzenia wykonania kary orzeczonej wyrokiem w sprawie II K 40/11 opisanym w pkt.3, oraz wydania kolejnego wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 21.08.2013r. w sprawie VII K 687/13 wymagającego zbadania i rozważenia w kontekście jego zbiegu z wyrokami opisanymi w pkt.7 i 8, należy przeprowadzić w całości, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok, przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania (art.437§2kpk. w zw. z art.438pkt.2, 3 i 4kpk.).

Natomiast o opłacie za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym przez obrońcę skazanej M. G. orzeczono w oparciu o art.29ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze zasądzając od Skarbu Państwa tytułem należnego wynagrodzenia na rzecz wykonującego tę obronę adwokata M. H. kwotę 120zł., oraz kwotę 27,60zł tytułem podatku VAT od zasądzonego wynagrodzenia.